

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Omgevingswet en omgevingsveiligheid

VEO Netwerkbijeenkomst, 14-06-2023

Agenda

- > 1 Wet- en regelgeving
- > 2 Beleidsvernieuwing omgevingsveiligheid
- > 3 Digitale instrumenten
- > 4 Hulpmiddelen en informatie
- > 5 Stelling ontplofbare oorlogsresten en regelgeving

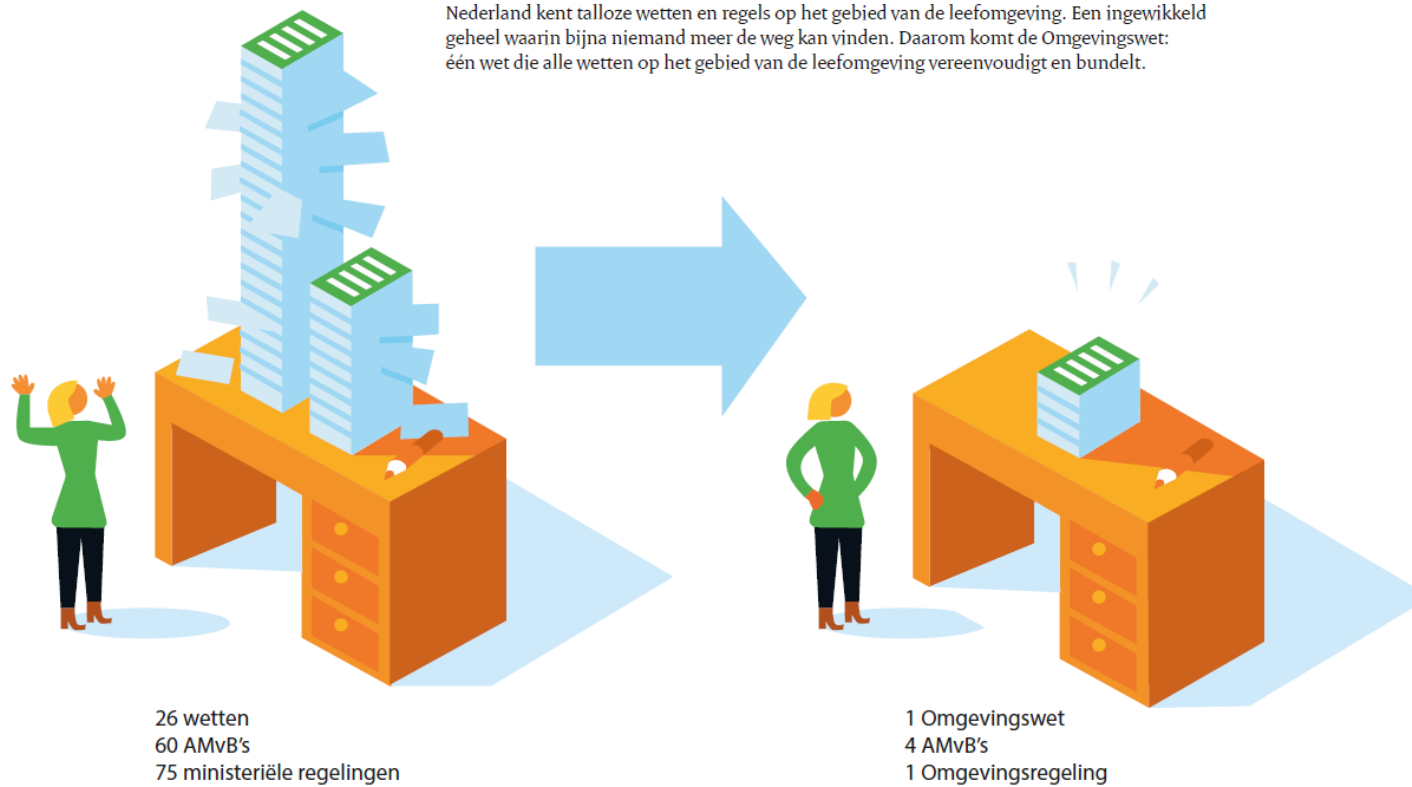
1. Wet- en regelgeving

OMGEVINGSWET

Vereenvoudiging van het omgevingsrecht

Nederland kent talloze wetten en regels op het gebied van de leefomgeving. Een ingewikkeld geheel waarin bijna niemand meer de weg kan vinden. Daarom komt de Omgevingswet: één wet die alle wetten op het gebied van de leefomgeving vereenvoudigt en bundelt.

OMGEVINGSWET

De 6 instrumenten

1 Omgevingsvisie

Strategische en integrale langetermijnvisie op de fysieke leefomgeving. Verplicht voor Rijk, provincie en gemeente.

2 Programma's

Programma's maken de doelen van de omgevingsvisie concreet. Indien nodig met een programma-tische aanpak.

3 Decentrale regels

Elk bestuursorgaan heeft een gebieds-dekkende regeling met alle regels voor de fysieke leefomgeving.

4 Algemene rijksregels

Algemene rijksregels voor activiteiten beschermen de leefomgeving. Initiatiefnemers weten hierdoor vooraf wat de mogelijkheden zijn en hoeven geen vergunning aan te vragen.

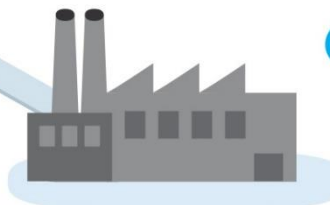
5 Omgevingsvergunning

Een omgevingsvergunning is alleen nodig als de algemene rijksregels niet volstaan. Deze kan worden aangevraagd bij één loket.

6 Projectbesluit

Een projectbesluit is nodig voor ingrijpende en ingewikkelde projecten waarbij een publiek belang speelt.

INSTRUMENTEN

Omgevingsvisie

In een omgevingsvisie staan de ontwikkelingen en ambities voor een grondgebied. Daarbij rekening houdend met onderwerpen als bouwwerken, infrastructuur, watersystemen, water, bodem, lucht, landschappen, natuur, Werelderfgoed en ander cultureel erfgoed. De visie is geen gedetailleerd plan maar toont de hoofdlijnen voor het langetermijnbeleid. Het Rijk, de provincies en gemeenten zijn verplicht een omgevingsvisie te maken.

Inzicht en samenhang door integrale afwegingen

Nu

De huidige wet- en regelgeving voor de fysieke leefomgeving is versnipperd en verspreid over verplichte sectorale beleidsplannen. Het overzicht ontbreekt daardoor en soms botsen de plannen.

Straks

De integrale omgevingsvisie zorgt voor samenhang. Het geeft ook aan wat het verantwoordelijke bestuursorgaan zelf doet en wat de verantwoordelijkheid van anderen is.

Voordelen

Een bestuursorgaan kan met de omgevingsvisie duidelijke keuzes maken en zo invloed uitoefenen op een goede fysieke leefomgeving. De inzichtelijkheid en voorspelbaarheid voor ondernemers en burgers neemt er door toe.

Participatie

Door direct betrokkenen bij de realisatie van de omgevingsvisie te betrekken, is alle kennis beschikbaar, komen alle belangen van meet af aan op tafel en ontstaat er draagvlak.

Vorm

Een omgevingsvisie bevat de hoofdlijnen van het integrale beleid voor de fysieke leefomgeving. Er zijn verder geen vormvereisten.

OMGEVINGSWET

Het omgevingsplan

Het gemeentelijk omgevingsplan geldt integraal en is gebiedsdekkend.
Het geeft alle regels voor de fysieke leefomgeving.

Voordelen

Meer bestuurlijke afwegingsruimte om lokaal de fysieke leefomgeving te beheren en te ontwikkelen.

Overzichtelijk: alle regels voor fysieke leefomgeving in één document.

Digitaal inzichtelijk: alle regels per perceel of adres bij elkaar en altijd actueel.

Meer mogelijkheden om ruimte te bieden voor nieuwe initiatieven.

Minder bestuurlijke en onderzoekslasten door fasering. Bepalend is nu of (omgevingsplan) en hoe (omgevingsvergunning) een activiteit plaatsvindt.

1 Nu in het bestemmingsplan

Versillende bestemmingsplannen voor versillende deelgebieden in een gemeente met allerlei verordeningen. Initiatiefnemer heeft onvoldoende overzicht in de vele regels.

2 Straks in het omgevingsplan

Alle regels voor fysieke leefomgeving in één overzichtelijk document. Initiatiefnemer ziet precies welke regels er voor hem gelden op het gebied van fysieke leefomgeving.

Omgevingsveiligheid in de Omgevingswet

Maatschappelijke doelen (art. 1.3 Ow): beschermen en benutten

- bereiken en in stand houden veilige en gezonde fysieke leefomgeving
- doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen

Instrumentarium voor omgevingsveiligheid:

- omgevingsvisie (Rijk, provincie, gemeente)
- decentrale regels van gemeente (omgevingsplan) en provincie (omgevingsverordening)
- algemene regels voor burgers en bedrijven (Besluit activiteiten leefomgeving en Omgevingsregeling)
- regels voor overheden:
 1. instructieregels voor doorwerking van beleid naar
 - omgevingsplan (H.5 Bkl)
 - projectbesluit (H.9 Bkl)
 2. beoordelingsregels voor
 - omgevingsvergunning omgevingsplanactiviteit
 - omgevingsvergunning milieubelastende activiteit (H.8 Bkl)

2. Beleidsvernieuwing omgevingsveiligheid

Beleidsvernieuwing omgevingsveiligheid

Nota Modernisering omgevingsveiligheid (2015):

*traditionele risicobenadering succesvol maar beperkingen

*bredere benadering gewenst (obv breed maatschappelijk consultatieproces, van buiten naar binnen)

-> omgevingsveiligheid: veilige inrichting omgeving risicovolle activiteit

- externe veiligheidsrisico's zo vroeg mogelijk betrekken bij totstandkoming omgevingsplan
- transparante en brede afweging naast traditionele risicobenadering

1. Andere manier van omgaan met groepsrisico

2. Extra bescherming voor groepen niet of verminderd zelfredzame personen

- Categorie zeer kwetsbare gebouwen

Andere wijze van beschermen kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen:

- Indeling gebouwen sluit aan bij gebruiksfuncties Bbl
- Bescherming kwetsbare gebruiksfunctie i.p.v. gebouw als geheel

Groepsrisico

- Van abstracte rekentechnische naar meer bestuurlijke benadering
 - Aandachtsgebieden
 - Maken inzichtelijk in welk gebied zich bij een groot incident nog levensbedreigende gevolgen voor personen in gebouwen kunnen voordoen (d.w.z. gebouwen die voldoen aan standardeisen bouwregelgeving)
 - Bieden duidelijkheid aan bestuurders
 - Bieden handelingsperspectief voor burgers
-
- Brand
 - Explosie
 - Gifwolk
 - Begrenzing gifwolkaandachtsgebied 1500 m. voor omgevingsplannen
 - (Ook) daarbuiten: aandacht voor rampbestrijding, zelfredzaamheid en geneeskundige hulpverlening

Beleidsvernieuwing omgevingsveiligheid

■ Aandachtsgebieden:

- Invulling van vereiste 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties' voor omgevingsveiligheid
- Bestuurlijke afweging maatregelen ter bescherming omgeving
- Geen verplichte berekening groepsrisico met toetsing aan oriëntatiewaarde
- Hoeven niet te worden opgenomen in het omgevingsplan
- Niet automatisch voorschriftengebied

- Functie: afwegingsgebied
- Bij afweging kunnen PR-afstanden worden betrokken

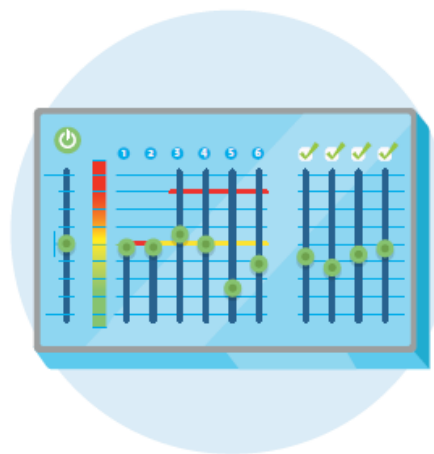
Beleidsvernieuwing sluit aan bij uitgangspunten Omgevingswet

Inzichtelijk

Samenhangend
benaderen

Ruimte voor
bestuurlijke
afweging

Snellere en
betere
besluitvorming

Beschermingsopgave

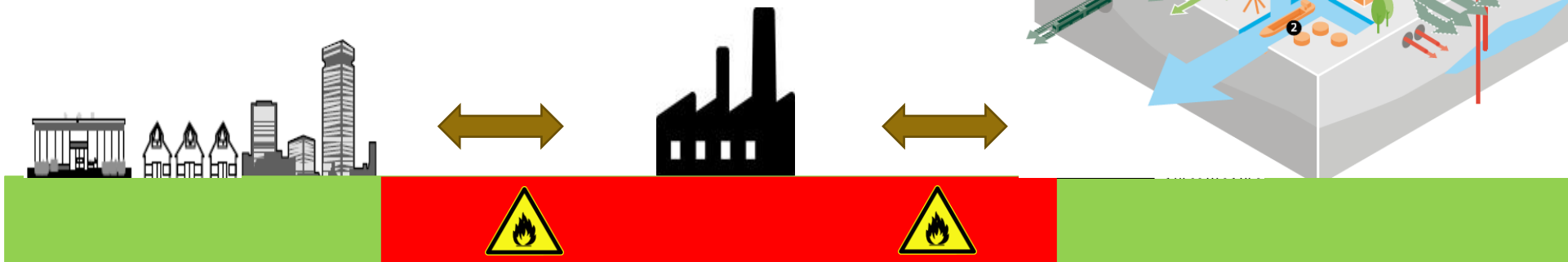
Beschermingsopgave bepalen:

- › Aard en omvang van het mogelijke gevaar;
- › Basisbeschermingsniveau als vertrekpunt;
- › Meewegen al aanwezige bescherming;
- › Voorziene ruimtelijke ontwikkelingen in en rondom het gebied.

Handelingsperspectief

1. Afstand houden
2. Dekking zoeken/ schuilen
3. Vluchten/ ontruimen/ evacueren

Maatregelen (art. 5.15 Bkl)

- Afstand houden tot de risicobron
- Beperken van personendichtheden in de omgeving van de risicobron
- Omgevingsmaatregelen
- Aanvullende communicatie over risico's
- Aanvullende bouweisen in **voorschriftengebieden** (art. 5.14)

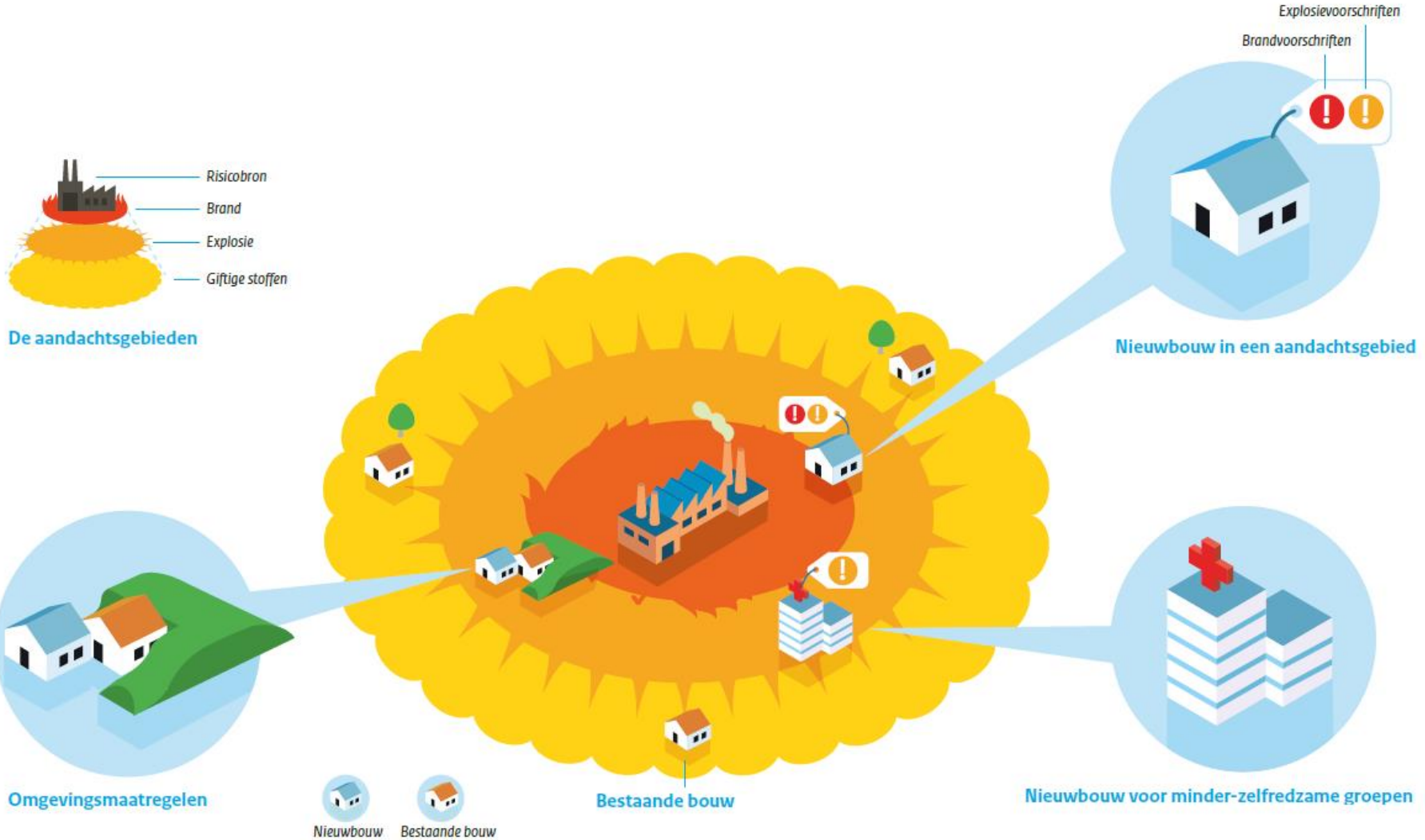

Voorschriftengebieden (art. 5.14 Bkl)

- Aanwijzen en geometrisch begrenzen in omgevingsplan
- Hele aandachtsgebied of delen
- Na aanwijzing gelden aanvullende bouwvoorschriften: art. 4.90 t/m 4.96 Bbl
- Alleen voor nieuwbouw
- Alleen in geval van een brand- of explosie aandachtsgebied
 - **Brandvoorschriftengebied**
 - **Explosievoorschriftengebied**
- Voor gifwolkaandachtsgebied geen voorschriftengebied
- Zeer kwetsbare gebouwen gelegen in aandachtsgebieden altijd aanwijzen als voorschriftengebied

In voorschriftengebied ook gelijkwaardige maatregelen mogelijk

Aandachtsgebieden

3. Digitale instrumenten

Register Externe Veiligheidsrisico's (REV)

In
↑

Uit
↓

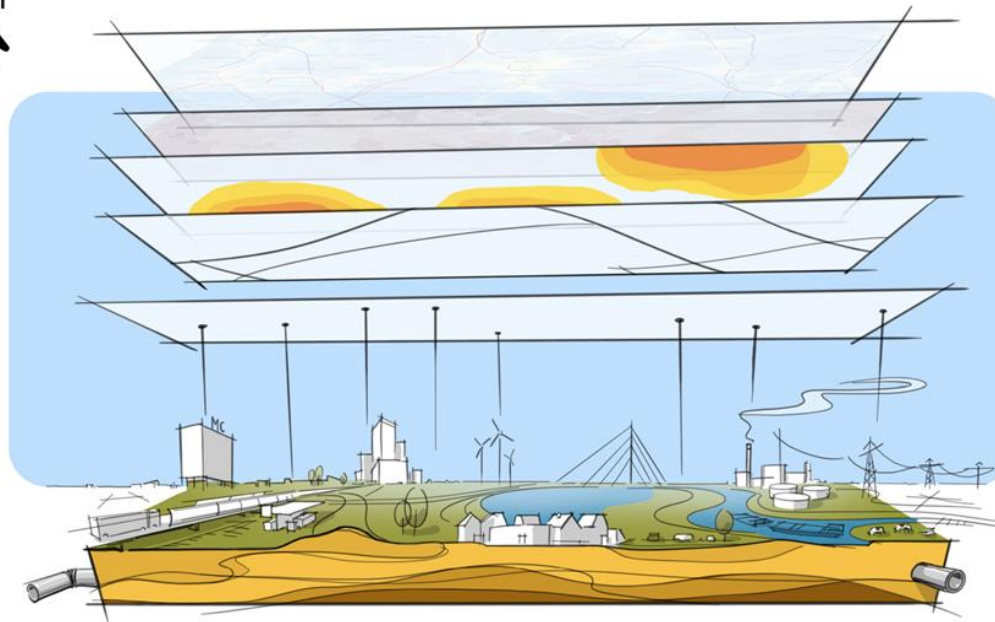
Activiteiten

- Tanken brandstoffen
- Opslag in verpakking
- Opslagtanks gassen
- Opslagtanks vloeistoffen
- Vervoer/parkeren
- Explosieaandachtsgebieden
 - ontplofbare stoffen
 - vuurwerk
- Buisleidingen en aardgasinstallaties
- Landbouw
- Industrie
- Energieopwekking
- Overig

Contouren & Aandachtsgebieden

- Brand
- Explosie
- Gifwolken
- Plaatsgebonden risico's

Kwetsbare gebouwen & locaties

Atlas Leefomgeving

- Bodem
- Bouw
- Erfgoed
- Geluid
- Klimaatverandering
- Licht
- Lucht
- Natuur
- Ruimte
- Veiligheid
- Vrije tijd
- Water

Omgevingsloket (DSO)

Omgevingsvisies & omgevingsplannen

EU Richtlijnen (INSPIRE & Seveso)

Voor wie

Bevoegd gezag

- Data-uitwisseling voor actueel houden register
- Inzicht overige data voor afweging

Burger & bedrijf

- Recht op informatie leefomgeving met handelingsperspectief voor initiatieven en incidenten.

Beleidsmedewerkers Ruimtelijke Ordening & vergunningverleners

- Adequate besluitvorming door eerder rekening houden met veiligheid (bij ruimtelijke ordening).

Register externe veiligheid

- > Database waarin actuele informatie over externe veiligheidsrisico's is opgenomen
- > Zichtbaar voor eenieder op Atlas leefomgeving
- > Data bij de bron
- > <https://www.registerexterneveiligheid.nl/>
- > <https://www.atlasleefomgeving.nl/>

4. Hulpmiddelen en informatie

Handboek Omgevingsveiligheid

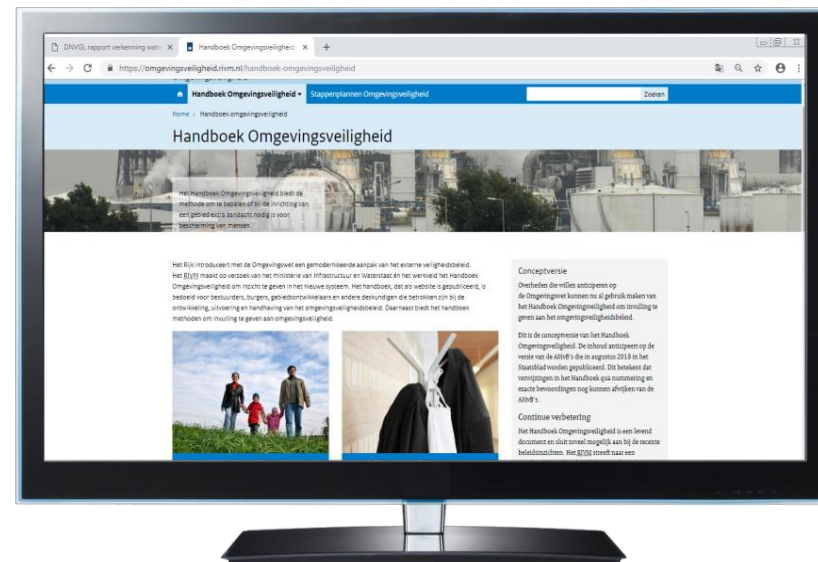
Stappenplannen om te voldoen aan Bkl

Onafhankelijke informatie over omgevingsveiligheidsbeleid

Ter ondersteuning bij het nadenken over en bieden van bescherming

Inhoudelijke argumentatie bij juridische procedures

<https://omgevingsveiligheid.rivm.nl/>

IPLO

- › Op de website www.iplo.nl (informatiepunt leefomgeving) staat veel informatie over de Omgevingswet
- › U vindt er ook een handig stappenplan om te bepalen welke regels van toepassing zijn: [Stappenplan milieubelastende activiteit - Informatiepunt Leefomgeving \(iplo.nl\)](#)

Ontplofbare oorlogsresten en regelgeving: stellingen

- › Aandacht voor veiligheid is met de inwerkingtreding van de Omgevingswet geborgd aan de voorkant bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Een vooronderzoek en risico-inventarisatie op het gebied van ontplofbare oorlogsresten horen daar ook bij.
- › Algemene omgevingsveiligheidsregels zijn nodig voor het tijdelijk veiligstellen de situatie van ontplofbare oorlogsresten bij opsporingsprojecten (waaronder voor de VTVS).
- › Gemeenten moeten een (vaste) vernietigingslocatie aanwijzen.
- › Een gemeente kan in het omgevingsplan initiatiefnemers van ruimtelijke ontwikkelingen tot actie dwingen (vooronderzoek, risicoanalyse, vergunning aanvragen) als het initiatief is gelegen in een gebied dat verdacht is op ontplofbare oorlogsresten.

Vraag aan de zaal

- › Welke knel- of aandachtspunten zien jullie als het gaat over ontplofbare oorlogsresten en wet- en regelgeving?

Vragen?

Robby.veders@minienw.nl